

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

PREZES

KFP.410.1.5.2026

**Pan
Rafał Tkacz
Szef Krajowego Biura Wyborczego
Krajowe Biuro Wyborcze ul. Wiejska 10
00 - 902 Warszawa**

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 11 –
Krajowe Biuro Wyborcze**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Krajowe Biuro Wyborcze (dalej także: KBW), ul. Wiejska 10 00-902 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej

Rafał Tkacz, Szef Krajowego Biura Wyborczego, od 04.03.2025 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła:

Magdalena Pietrzak, Szef Krajowego Biura Wyborczego, do 03.03.2025 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli, Departament Finansów i Spraw Publicznych

Kontrolerzy

1. Jakub Czarnecki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KFP/13/2026 z dnia 02.01.2026 r.
2. Marcin Młodkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KFP/14/2026 z dnia 02.01.2026 r.

(akta kontroli: tom I str. 3-6)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2025 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* oraz ocena wykonania planu finansowego Krajowego Biura Wyborczego tej części budżetu państwa, w ramach którego Szef KBW realizował wydatki.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych², w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych delegatur KBW,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze*.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze*.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wydatki w części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* zostały zrealizowane zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym na 2025 r. Zmiany dokonane w planie wydatków budżetowych w trakcie roku były celowe i wynikały z faktycznych potrzeb dysponenta części i dysponentów podległych. Na podstawie zbadanej próby wydatków nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Wydatki były realizowane terminowo, na podstawie prawidłowo sporządzonych dokumentów, w tym protokołów odbioru oraz zatwierdzonych opisów dowodów księgowych.

Środki z rezerwy celowej zostały przeznaczone na realizację zadań zgodnych z jej przeznaczeniem. Stwierdzone trzy przypadki⁴ wydatkowania w centrali KBW środków z rezerwy celowej na zadania dotyczące bieżącej działalności KBW w łącznej wysokości 2387 tys. zł⁵, podobnie jak planowanie wydatków w rezerwie celowej w niewłaściwej grupie ekonomicznej,

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1483

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁴ Z 23 zbadanych wydatków.

⁵ 20,7% zbadanych wydatków zrealizowanych z rezerwy celowej.

związane były z brakiem możliwości wdrożenia w procesie realizacji ustawy budżetowej w 2025 r. wniosków pokontrolnych sformułowanych przez NIK w tym zakresie w roku ubiegłym.⁶

Dysponent części prawidłowo sprawował nadzór nad realizacją wydatków przez podległych dysponentów. Realizując wniosek NIK z ubiegłego roku Szef KBW ustalił zasady rozliczania i zatwierdzania rozliczeń dotacji udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego, które są stosowane począwszy od rozliczania dotacji udzielonych w 2025 r.

Informacja o podmiotach i kwotach udzielonych dotacji została opublikowana na stronie internetowej Krajowego Biura Wyborczego 27 stycznia 2026 r. W polityce rachunkowości dokonano stosownych zmian w zakresie terminów dokonywania i korygowania zapisów w okresie sprawozdawczym. Tym samym, dysponent zrealizował pozostałe dwa wnioski sformułowane przez NIK w 2025 r.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące błędnie określonych dat operacji gospodarczych w księgach rachunkowych, z uwagi na skalę oraz wagę nieprawidłowości, nie miały wpływu na ogólną ocenę wykonania budżetu państwa w cz. 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze*.

Łączne sprawozdania budżetowe oraz w zakresie operacji finansowej dysponenta części zostały sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów oraz własnych sprawozdań jednostkowych, prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Dane wykazane w sprawozdaniach własnych jednostkowych dysponenta części wynikały z ksiąg rachunkowych. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo.

Stosowany w KBW system kontroli sporządzania sprawozdań w sposób racjonalny zapewniał prawidłowość oraz terminowość ich sporządzania.

⁶ NIK, po kontroli wykonania budżetu państwa 2024 r., wnioskuje o planowanie wydatków w rezerwie celowej we właściwych grupach ekonomicznych zgodnie z ich planowanym przeznaczeniem oraz planowanie wydatków na zadania bieżące KBW w części budżetowej a nie rezerwie celowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Plan wydatków budżetu państwa wg ustawy budżetowej na 2025 r. w cz. 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* wynosił 107 120 tys. zł, z czego 95 437 tys. zł na realizację wydatków bieżących jednostek budżetowych, 7650 tys. zł na dotacje i subwencje, 3938 tys. zł na wydatki majątkowe oraz 95 tys. zł na świadczenia na rzecz osób fizycznych. Wydatki zostały w całości zaplanowane w rozdz. 75101 – *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*.

W trakcie roku plan wydatków został zwiększony środkami z rezerwy celowej poz. 17 – *Środki na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendów*⁸ o 479 056,7 tys. zł⁹, do poziomu 586 176,7 tys. zł.

W wyniku dokonanych w trakcie roku zmian, w planie finansowym cz. 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* ujęto: 438 104,4 tys. zł środków na dotacje, 143 123 tys. zł na realizację wydatków bieżących, 4381,3 tys. zł na realizację wydatków majątkowych oraz 568 tys. zł na świadczenia na rzecz osób fizycznych.

(akta kontroli: tom I str. 365-367, 415-418, tom II str.403-425 pliki: 043-050)

Rezerwa celowa poz. 17 – *Środki na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendów* została zaplanowana w ustawie budżetowej na 2025 r. na realizację wydatków bieżących jednostek budżetowych (998 172 tys. zł) oraz wydatków majątkowych (1350 tys. zł). Natomiast faktyczne zwiększenie planu wydatków ze środków tej rezerwy dotyczyło głównie dotacji (430 454,4 zł). Na wydatki bieżące jednostek budżetowych uruchomiono środki w wysokości 47 513,3 tys. zł, na wydatki majątkowe – 693,3 tys. zł a na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 395,7 tys. zł.

(akta kontroli: tom I str. 365-367, tom II str. 403-425 pliki: 043-050)

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że w kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. stwierdzono nieprawidłowe planowanie w ww. rezerwie celowej środków w podziale na wydatki bieżące jednostek budżetowych oraz wydatki majątkowe, pomimo że znacząca większość z nich miała być przeznaczona na dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego.

Szef KBW poinformował, że zmiana sposobu planowania rezerwy celowej może nastąpić dopiero przy projektowaniu budżetu państwa na 2026 r. Z ustaleń NIK wynika, że na 2026 r. rezerwa celowa została zaplanowana prawie w 80% na dotacje, co jest zgodne ze sformułowanym po

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę częściową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁸ W ustawie budżetowej rezerwa celowa poz. 17 została zaplanowana w wysokości 999 522 tys. zł.

⁹ W rozdz. 75107 – *Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej* o 466 148,6 tys. zł, 75108 – *Wybory do Sejmu i Senatu* o 2573,1 tys. zł, 75109 – *Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie* o 10 010,5 tys. zł, 75110 – *Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne* o 12,2 tys. zł, 75113 – *Wybory do Parlamentu Europejskiego* o 312,3 tys. zł.

kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. w Krajowym Biurze Wyborczym wnioskiem Najwyższej Izby Kontroli.

(akta kontroli: tom I str. 165-166, 321-324)

Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 177 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰ Szef KBW, z powodu nadmiaru posiadanych środków, dokonał blokad planowanych wydatków na łączną kwotę 2478,5 tys. zł¹¹. Blokad dotyczyły wyłącznie środków z rezerwy celowej poz. 17, planowanych na organizację i przeprowadzenie wyborów i stanowiły 0,52% środków ujętych w planie po zmianach w części 11.

Szczegółowym badaniem objęto dwie decyzje Szefa KBW¹² na łączną kwotę 1367 tys. zł (55,1% wartości wszystkich dokonanych blokad), które dotyczyły blokowania wydatków ujętych w planach delegatur KBW. W wyniku badania stwierdzono, że Szef KBW dokonywał blokady planowanych wydatków niezwłocznie po uzyskaniu informacji z delegatur. Procedura blokowania wydatków w żadnym z badanych przypadków nie trwała dłużej niż 14 dni od powzięcia informacji, że dany wydatek nie będzie realizowany.

(akta kontroli: tom III str. 91-106, tom IV str. 359-381)

Zrealizowane w 2025 r. wydatki w cz. 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* były o 349 467,4 tys. zł (o 37,6%) niższe niż w roku ubiegłym i wyniosły 578 974,9 tys. zł, tj. 98,8% planu po zmianach.

W rozdz. 75101 – *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*, tj. rozdziale niezwiązanym bezpośrednio z organizacją wyborów i referendum, wydatki były wyższe o 4,9% (o 4899,1 tys. zł) niż rok wcześniej. Zwiększeniu uległy wydatki bieżące jednostek budżetowych o 4970,4 tys. zł (o 5,6%), świadczenia na rzecz osób fizycznych o 75,9 tys. zł (o 103,1%) oraz wydatki na dotacje o 43,4 tys. zł (o 0,6%). Wydatki majątkowe uległy zmniejszeniu o 190,6 tys. zł, tj. o 5%.

Zwiększeniu uległy również wydatki w rozdziale 75107 – *Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej* (o 460 844,3 tys. zł).

W pozostałych rozdziałach klasyfikacji budżetowej wydatki uległy zmniejszeniu, w tym w największym stopniu w rozdz. 75109 – *Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie* i 75113 – *Wybory do Parlamentu Europejskiego* – odpowiednio o 536 950,3 tys. zł (o 98,4%) i 274 880,3 tys. zł (99,9%).

(akta kontroli: tom I str. 365-366, 415-418, 481-485)

Bezpośredni wpływ na ww. zmiany poziomu wydatków miał kalendarz wyborczy. W 2025 r. przeprowadzone zostały wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a w 2024 r. wybory do jednostek samorządu terytorialnego oraz do Parlamentu Europejskiego.

¹⁰ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm., dalej: ufp.

¹¹ Blokad dokonano w trzech terminach: 21 listopada 2025 r. na łączną kwotę 1624,2 tys. zł, 24 listopada 2025 r. na łączną kwotę 245,7 tys. zł i 18 grudnia 2025 r. w łącznej kwocie 608,6 tys. zł.

¹² Decyzja Szefa KBW nr 11.4143.12.22.2025.BD z 21 listopada 2025 r. w rozdziale 75107 w paragrafach 201, 400, 411, 412, 417 i 441 i decyzja nr 11.4143.12.36.2025.BD z 18 grudnia 2025 w rozdziale 75107 w paragrafach 201, 417.

Plan wydatków centrali KBW¹³ wg ustawy budżetowej na 2025 r. wynosił 30 887,4 tys. zł, a plan na koniec 2025 r. – 36 388 tys. zł. W stosunku do planu wg ustawy budżetowej na 2025 r. plan wydatków został zwiększony o 14 520,5 tys. zł środkami rezerwy celowej poz. 17¹⁴. Jednocześnie o 9019,9 tys. zł zmniejszeniu uległy pozycje ujęte w planie pierwotnym. Największe zmniejszenie planu finansowego, tj. planu wg ustawy budżetowej na 2025 r., dotyczyło wynagrodzeń osobowych pracowników, dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy¹⁵, które wyniosło 8828,9 tys. zł (o 43,5%).

Dyrektor Zespołu Finansowego wskazała, że zgodnie z zarządzeniem Szefa KBW w sprawie ustalenia wykazu stanowisk, regulaminu wynagradzania oraz regulaminu pracy w KBW, fundusz wynagrodzeń pozostaje w dyspozycji Szefa KBW, w tym fundusz na nagrody indywidualne. Plan wg ustawy budżetowej w delegaturach obejmuje wydatki na zabezpieczające wypłaty wynagrodzeń osobowych przez okres 12 miesięcy oraz wydatki związane z wypłatą nagród jubileuszowych i odpraw w okresie I kwartału. Wydatki planowane do realizacji w kolejnych miesiącach roku, w tym na nagrody indywidualne, ewentualne podwyżki i awanse oraz środki wynikające z wakatów, ujmowane są w planie centrali KBW i przekazywane do planu delegatur na uzasadnione wnioski dyrektorów tych jednostek.

(akta kontroli: tom I str. 199-200, 368-369, tom II str. 403-425 pliki: 043-050)

W trakcie roku plan wydatków budżetowych centrali KBW był zwiększany środkami z rezerwy celowej poz. 17 - *Środki na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendum* o 18 245 tys. zł, na podstawie dziewięciu decyzji Ministra Finansów¹⁶. Trzy decyzje zostały skorygowane o 3722,4 tys. zł¹⁷, a w przypadku jednej decyzji¹⁸ plan wydatków w wysokości 2,1 tys. zł został przeniesiony do delegatur KBW¹⁹. Ostatecznie w planie wydatków centrali KBW uwzględnione zostały środki z rezerwy celowej poz. 17 w wysokości 14 520,5 tys. zł, tj. 79,6% planu wynikającego z pierwotnych decyzji.

(akta kontroli: tom I str. 471, tom II str. 403-425 plik: 244)

Szczegółowym badaniem zostało objętych pięć decyzji Ministra Finansów²⁰ na łączną kwotę 12 196,1 tys. zł²¹, tj. 84% łącznej wartości zwiększenia planu z rezerwy celowej, w ramach których

¹³ Część planu cz.11, z którego dysponent części (Szef KBW) realizuje wydatki.

¹⁴ Ostateczna kwota ujęta w planie po dokonaniu korekt decyzji Ministra Finansów.

¹⁵ §§ 401, 404, 411, 412.

¹⁶ MF/FS3.4143.3.3.2025.MF.88 z 7 stycznia 2025 r. (4000 tys. zł), MF/FS3.4143.3.4.2025.MF.90 z 7 stycznia 2025 r. (1450 tys. zł), MF/FS3.4143.3.5.2025.MF.107 z 14 stycznia 2025 r. (10 000 tys. zł), MF/FS.4143.3.12.2025.MF.252 z 22 stycznia 2025 r. (368,5 tys. zł), MF/FS3.4143.3.10.2025.MF.197 z 22 stycznia 2025 r. (8,5 tys. zł), MF/FG6.4143.3.4.2025.MF.246 z 23 stycznia 2025 r. (100 tys. zł), MF/FS3.4143.3.17.2025.MF.329 z 7 lutego 2025 r. (978 tys. zł), MF/FS3.4143.3.163.2025.MF.3682 z 20 sierpnia 2025 r. (1200 tys. zł), MF/FS3.4143.3.213.2025.MF.5562 z 13 października 2025 r. (140 tys. zł).

¹⁷ Decyzjami Ministra Finansów MF/FS3.4143.3.3.2025.MF.88.K01 z 14 października 2025 r. o kwotę 82 tys. zł, MF/FS3.4143.3.4.2025.MF.90.K01 z 15 października 2025 r. o kwotę 6,7 tys. zł oraz MF/FS3.4143.3.5.2025.MF.107.K01 z 13 października 2025 r. o kwotę 3633,7 tys. zł.

¹⁸ MF/FS3.4143.3.213.2025.MF.5562 z 13 października 2025 r.

¹⁹ Decyzjami Szefa KBW 11.3122.2.220.2025.ZW z 21 października 2025 r. do Delegatury KBW w Wałbrzychu w wysokości 0,8 tys. zł, 11.3122.2.223.2025.ZW z 3 listopada 2025 r. do Delegatury KBW w Piotrkowie Trybunalskim w wysokości 1 tys. zł, 11.3122.2.275.2025.ZW z 12 listopada 2025 r. do Delegatury KBW w Sieradzu w wysokości 0,2 tys. zł.

²⁰ MF/FS3.4143.3.3.2025.MF.88 z 7 stycznia 2025 r. (4000 tys. zł), MF/FS3.4143.3.4.2025.MF.90 z 7 stycznia 2025 r. (1450 tys. zł), MF/FS3.4143.3.5.2025.MF.107 z 14 stycznia 2025 r. (10 000 tys. zł), MF/FS.4143.3.12.2025.MF.252 z 22 stycznia 2025 r. (368,5 tys. zł), MF/FG6.4143.3.4.2025.MF.246 z 23 stycznia 2025 r. (100 tys. zł) wraz z korektami tych decyzji.

²¹ Łączna wartość ujęta w planie po zmianach po dokonanych korektach decyzji Ministra Finansów.

zrealizowane zostały wydatki w wysokości 11 982,8 tys. zł, tj. 84,7% wszystkich wydatków ze środków rezerwy celowej. Plan wydatków wynikający z tych decyzji został zablokowany w kwocie 205 tys. zł. Pozostały do dyspozycji Szefa KBW plan centrali KBW wyniósł na koniec 2025 r. 11 991,1 tys. zł.

(akta kontroli: tom I str. 328-364)

Najwyższa Izba Kontroli, podobnie jak w kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r., zidentyfikowała wydatki sfinansowane ze środków rezerwy celowej poz. 17, pomimo że wydatki te nie były bezpośrednio związane z procesem wyborczym, a dotyczyły również bieżącej działalności KBW i były znane na etapie konstruowania budżetu KBW na 2025 r.

Zdaniem NIK wydatki z tytułu zakupu subskrypcji systemu nadzoru infrastruktury teleinformatycznej i ochrony przed cyberzagrożeniami dla 1100 komputerów, serwerów i urządzeń mobilnych wraz ze wsparciem producenta na okres 12 miesięcy na kwotę 1734,3 tys. zł, 49 komputerów typu AllinOne oraz 75 komputerów typu notebook za łączną kwotę 652,7 tys. zł dokonane w rozdziale 75107, nie miały służyć wyłącznie do organizacji i przeprowadzenia wyborów prezydenckich.

(akta kontroli: tom II str. 272-277, 426-437)

NIK zauważa, że umowa na zakup subskrypcji systemu nadzoru infrastruktury teleinformatycznej i ochrony przed cyberzagrożeniami została podpisana 26 lutego 2025 r., tj. przed zakończeniem kontroli NIK, w której sformułowano wnioski pokontrolne w zakresie prawidłowego planowania i klasyfikowania wydatków. Również zakup komputerów został zaplanowany ze środków rezerwy celowej w 2024 r., a jego realizacja odbywała się w okresie luty-kwiecień 2025 r., tj. przed zakończeniem kontroli NIK za 2024 r.

Dyrektor Zespołu Finansowego KBW poinformowała, że zakup subskrypcji systemu nadzoru infrastruktury i ochrony przed cyberzagrożeniami w 2026 r. został sfinansowany w ramach rozdziału 75101 zgodnie z planem i rekomendacjami audytu bezpieczeństwa oraz NIK z 2025 r.

(akta kontroli: tom I str. 260-262)

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że weryfikacja realizacji wniosku pokontrolnego dotyczącego finansowania zadań bieżących, niezwiązanych wyłącznie z organizacją procesu wyborczego, z uwagi na harmonogram projektowania ustawy budżetowej będzie możliwa w kontroli wykonania budżetu państwa za 2026 r.

Pozostałe wydatki poniesione ze środków rezerwy celowej zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, w tym na organizację i przeprowadzenie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego oraz wyborów uzupełniających do Senatu.

Wydatki centrali KBW w 2025 r. były o 28,8% (o 7918,6 tys. zł) wyższe niż w 2024 r. i wyniosły 35 401,5 tys. zł. Wydatki w rozdziale 75101 wyniosły 21 251,7 tys. zł i były o 5,9% (o 1181,1 tys. zł) wyższe niż w 2024 r. Zwiększeniu o 10 441,8 tys. zł (o 1079,7%) uległy również wydatki związane z organizacją wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast o 3704,3 tys. zł (57,5%)

zmniejszeniu uległy wydatki dotyczące wyborów do Sejmu i Senatu²², jednostek samorządu terytorialnego²³ oraz Parlamentu Europejskiego²⁴, co było związane z ustalonym kalendarzem wyborczym.

(akta kontroli: tom I str. 368-369, 437-439, 440-442, 486-488)

Wydatki centrali KBW zrealizowane ze środków rezerwy celowej wyniosły 14 149,8 tys. zł, co stanowiło 77,6% zwiększania wynikającego z pierwotnych decyzji Ministra Finansów i 97,4% planu po zmianach. Planowane wydatki w wysokości 313,9 tys. zł zostały zablokowane w trybie art. 177 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp.

(akta kontroli: tom I str. 368-369, 471-472, tom II str. 403-425 plik: 244)

Uwzględniając specyfikę zadań realizowanych przez KBW, analiza porównawcza wydatków została ograniczona do wydatków zrealizowanych w rozdz. 75101 - *Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły w 2025 r. 81,7 tys. zł, co oznacza wzrost względem roku 2024 r. o 76,1 tys. zł (o 1357,2%). Wzrost ten wynikał z wypłaty odprawy pośmiertnej w wysokości 74,4 tys. zł. O 8% wzrosły wydatki bieżące, które wyniosły 17 585,2 tys. zł, a wydatki majątkowe uległy zmniejszeniu o 5,3% do poziomu 3584,7 tys. zł.

Dotacje i subwencje

Na dotacje w cz. 11 – *Krajowe biuro wyborcze* zaplanowane zostały środki w wysokości 7650 zł z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z aktualizacją danych zgromadzonych w Centralnym Rejestrze Wyborczym, zleconych gminom. Środki zostały zaplanowane w wysokości analogicznej jak w ustawie budżetowej na 2024 r. i zostały w całości ujęte w planach finansowych delegatur KBW.

Wykonanie planu tych wydatków wyniosło 7563,7 tys. zł (98,9% planu po zmianach). Wydatki te były o 0,6% wyższe niż w roku ubiegłym.

Pozostałe dotacje związane z organizacją i przeprowadzeniem wyborów oraz referendum zostały wydatkowane w ramach środków rezerwy celowej poz. 17 w łącznej wysokości 427 145 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach. Wydatki te dotyczyły organizacji i przeprowadzenia:

- wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – 419 744,8 tys. zł (99,4% planu po zmianach),
- wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego – 5240,3 tys. zł (89,2%),
- wyborów uzupełniających do Senatu – 2103,9 tys. zł (98,8%),
- wyborów do Parlamentu Europejskiego – 51,2 tys. zł (91,1%),
- referendum ogólnokrajowych – 4,8 tys. zł (80,3%).

W centrali KBW nie były realizowane wydatki na dotacje.

²² O 498,4 tys. zł (o 83,3%).

²³ O 1205,3 tys. zł (o 31,3%).

²⁴ O 2000,6 tys. zł (o 100%).

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

W planie finansowym części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* wg ustawy budżetowej na 2025 r. zaplanowano wydatki w wysokości 95 tys. zł²⁵. W trakcie roku plan został zwiększony do kwoty 568 tys. zł, w tym w rozdziale 75101 do kwoty 172,3 tys. zł, w rozdz. 75107²⁶ do kwoty 392,4 tys. zł oraz w rozdz. 75108²⁷ do kwoty 3,3 tys. zł. Wydatki poniesione w 2025 r. wyniosły 543,4 tys. zł²⁸ i były o 61,9% wyższe niż w roku ubiegłym.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

W planie finansowym części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* wg ustawy budżetowej na 2025 r. zaplanowano wydatki w wysokości 95 437 tys. zł wyłącznie w rozdziale 75101 - *Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*. W trakcie roku plan wydatków bieżących w tym rozdziale został zwiększony do kwoty 95 609,7 tys. zł, tj. o 0,2%. Jednocześnie ze środków rezerwy celowej poz. 17 w trakcie roku dokonano zwiększenia planu o kwotę 47 513,3 tys. zł, w tym w rozdz. 75107 – o 42 871,2 tys. zł, w rozdz. 75108 – o 340,4 tys. zł, w rozdz. 75109 – o 4039,3 tys. zł, w rozdz. 75110 – o 6,2 tys. zł a w rozdz. 75113 – o 256,1 tys. zł.

Wydatki poniesione w 2025 r. wyniosły 139 416,8 tys. zł²⁹ i były o 10,3% (o 16 080,3 tys. zł) niższe niż rok wcześniej. Poziom wydatków realizowanych w kolejnych latach uzależniony jest od kalendarza wyborczego.

W rozdz. 75101 największe wydatki dotyczyły wynagrodzeń i pochodnych³⁰ (74 350,2 tys. zł), wynagrodzeń bezosobowych (8935,8 tys. zł), zakupu usług pozostałych (3652,1 tys. zł), zakupu energii (1585,2 tys. zł) oraz odpisu na zakładowy funduszu świadczeń socjalnych (1465,1 tys. zł).

W rozdziale 75107 wydatki dotyczyły w szczególności wynagrodzeń bezosobowych (23 272,3 tys. zł), zakupu usług pozostałych (9392,9 tys. zł) oraz wynagrodzeń – dodatków wyborczych i pochodnych (7215,1 tys. zł).

Wydatki w pozostałych rozdziałach wyniosły niespełna 3% wszystkich wydatków w tej grupie ekonomicznej.

(akta kontroli: tom I str. 365-369, 415-418, 440-442, tom II str. 403-425 pliki: 043-050)

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Średnie zatrudnienie w 2025 r. w części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* było wyższe o trzech pracowników³¹ i wyniosło 489 osób. Wynagrodzenia³² były natomiast o 1,7% (o 1167,3 tys. zł) niższe niż w roku ubiegłym. Przyczyną niższych niż w 2024 r. wynagrodzeń były dodatki wyborcze wypłacone pracownikom KBW w 2024 r. w związku z wyborami samorządowymi oraz wyborami

²⁵ W rozdz. 75101 – *Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*.

²⁶ Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

²⁷ Wybory do Sejmu i Senatu.

²⁸ W rozdz. 75101 – 149,6 tys. zł, w rozdz. 75107 – 390,5 tys. zł, w rozdz. 75108 – 3,3 tys. zł.

²⁹ W rozdz. 75101 – 94 465,1 tys. zł, w rozdz. 75107 – 41 176,2 tys. zł, w rozdz. 75108 – 319,5 tys. zł, w rozdz. 75109 – 3245,9 tys. zł, w rozdz. 75110 – 6,2 tys. zł, w rozdz. 75113 – 204 tys. zł.

³⁰ § 401 – 412 i 471.

³¹ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³² Wg sprawozdania Rb-70 – o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2025 r.

do Parlamentu Europejskiego w łącznej wysokości 10 674,8 tys. zł. W 2025 r. dodatki wyborcze wypłacone w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wyniosły 6011,3 tys. zł.

Przeciętne wynagrodzenie w 2025 r. wyniosło 11 662,89 zł i było o 2,3% niższe niż w roku ubiegłym (11 935,04 zł).

Jednocześnie wynagrodzenia pracowników KBW bez dodatków wyborczych³³ wzrosły o 3496,1 tys. zł, tj. o 5,9%. Przeciętne wynagrodzenie ustalone na tej podstawie wyniosło 10 638,46 zł i było wyższe o 5,3% niż w roku ubiegłym (10 104,66 zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania³⁴ wyniosło 10 573,38 zł i było wyższe niż w 2024 r. o 5%.

W centrali KBW przeciętne zatrudnienie w 2025 r. wyniosło 53,1 i było o 1,61 wyższe niż w roku ubiegłym. Łączne wynagrodzenia wzrosły o 4,2%, tj. o 418,2 tys. zł, przy czym w rozdziale 75101 – o 1084 tys. zł, tj. o 12,8%. Wynagrodzenia w 2025 r., wg sprawozdania Rb-70, wyniosły 10 387,2 tys. zł.

Przeciętne wynagrodzenie w centrali KBW wyniosło 16 301,28 zł i było o 1% wyższe niż w roku ubiegłym, natomiast w rozdziale 75101, tj. bez uwzględnienia dodatków wyborczych, wynagrodzenie to wyniosło 15 039,75 i było o 9,3% wyższe niż rok wcześniej. Przeciętne wynagrodzenia pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagradzania wyniosło 14 514,60 zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2024 r. o 7,7%.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że łączne wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wzrosły w 2025 r. o 174,8 tys. zł, tj. o 52,4%. Znaczący wpływ zarówno na ogólną wysokość wydatków jak i przeciętne wynagrodzenia tych pracowników miały wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, nagrody jubileuszowej oraz dodatku wyrównawczego byłej Szefowej Krajowego Biura Wyborczego.

Wydatki na ekwiwalenty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dwóch pracowników centrali KBW w 2025 r. wyniosły łącznie 73,1 tys. zł w związku ze zmianą na stanowisku Szefa KBW oraz wypłatą ekwiwalentu członkom rodziny zmarłego pracownika.

(akta kontroli: tom I str. 186-192, 370-373, 421, 444)

Wewnętrzna politykę szkoleniową w Krajowym Biurze Wyborczym reguluje Zarządzenie nr 7/12 Szefa Krajowego Biura Wyborczego³⁵. Zarządzenie określa zasady podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym w ramach szkoleń, kursów i studiów zarówno pracowników jak i kierownictwa KBW. Szkolenia w KBW realizowane były zgodnie z bieżącymi potrzebami. Plan wydatków na szkolenia na koniec 2025 r. w cz. 11 wynosił 53,1 tys. zł i był o 2,6% większy w porównaniu do planu na koniec ubiegłego roku (51,8 tys. zł). W centrali KBW na szkolenia zaplanowano wydatki wysokości 20,2 tys. zł, tj. o 9% mniej niż w roku ubiegłym.

³³ W rozdz. 75101 – *Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa.*

³⁴ Bez dodatków wyborczych.

³⁵ Zarządzenie nr 7/12 Szefa KBW z 12 grudnia 2012 r. w sprawie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników Krajowego Biura Wyborczego.

Wydatki na szkolenia w 2025 r. w cz. 11 wyniosły 42,1 tys. zł. W centrali KBW wydatki wyniosły 18,9 tys. zł i zostały przeznaczone na realizację siedmiu szkoleń³⁶ dla 120 osób. W 2025 r. w centrali KBW 40,3% wydatków na szkolenia przeznaczono na przygotowania pracowników do obsługi publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE) oraz publicznej usługi hybrydowej (PUH).

(akta kontroli: tom III str.1-8, 15-23, 110-113)

Szczegółowym badaniem objęto wydatki w wysokości 13 tys. zł, które dotyczyły trzech szkoleń. Wydatki na szkolenia zostały rzetelnie skalkulowane i udokumentowane. Realizacja i finansowanie szkoleń służyło celom statutowym KBW.

(akta kontroli: tom III str. 68-90)

Wydatki majątkowe

W planie finansowym części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* na rok 2025 wydatki majątkowe zaplanowane zostały na poziomie 3938 tys. zł, w tym 3838 tys. zł na realizację zakupów inwestycyjnych jednostek budżetowych (§ 606³⁷) oraz 100 tys. zł na wydatki inwestycyjne (§ 605³⁸). Środki te zostały w całości ujęte w planie finansowym centrali KBW. Plan rzeczowo-finansowy przewidywał 14 zadań szczegółowych, w tym:

- zakup subskrypcji w postaci licencji wraz ze wsparciem technicznym na potrzeby rozbudowy zintegrowanego środowiska IT (1500 tys. zł),
- zakup licencji dla 450 stanowisk dla zespołów i delegatur, w związku z końcem wsparcia dla oprogramowania Microsoft Office 2016 i 2019 i dla 25 stanowisk dla oprogramowania Adobe Acrobat Pro 2024 (1140 tys. zł),
- zakup licencji serwerowych, w związku z zakończenia wsparcia i zmianą formy licencjonowania przez producenta, w zakresie systemu poczty elektronicznej (340 tys. zł),
- zakup urządzeń wielofunkcyjnych (150 tys. zł),
- zakup 36 miesięcznej licencji oprogramowania antywirusowego dla 1100 urządzeń, w celu utrzymania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa systemów i urządzeń teleinformatycznych (140 tys. zł),
- zakup subskrypcji na usługi wsparcia technicznego producenta dla systemu monitoringu przepływu IP (140 tys. zł),
- wsparcie techniczne dla urządzeń sieciowych (140 tys. zł),
- zakup urządzenia sieciowego do obsługi sieci wydzielonej GovNet (133 tys. zł),
- zakup dwóch serwerów aplikacyjnych, w związku koniecznością wymiany starego sprzętu (120 tys. zł).

Zaplanowane wydatki majątkowe wg planu po zmianach w cz. 11 wyniosły 4381,3 tys. zł tj. o 443,3 tys. zł więcej niż w planie wg ustawy budżetowej. Plan po zmianach centrali KBW wyniósł 4353,2 tys. zł, co oznaczało wzrost w porównaniu do ustawy budżetowej o 415,2 tys. zł. Złożyły się na to zmniejszenia na kwotę 606,5 tys. zł, na co wpłynęło obniżenie wartości sześciu zadań na sumę 541,5 tys. zł i rezygnacja z realizacji dwóch zadań na kwotę 65 tys. zł. Zmniejszenie wartości

³⁶ Szkolenia o tematyce: kadry i płace, e-doręczenia, zamówienia publiczne, komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna, inwentaryzacja, e-inwentaryzacja.

³⁷ Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych.

³⁸ Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych.

pierwotnie zaplanowanych zadań dotyczyło przede wszystkim dostawy oprogramowania biurowego w postaci licencji (o 252 tys. zł) i zakupu licencji serwerowych (o 213 tys. zł) i wynikało z ponownego przeliczenia cen jednostkowych, kalkulacyjnych i uzyskaniu korzystniejszych warunków zakupu niż pierwotnie planowano. Z kolei z realizacji modernizacji pomieszczeń w Delegaturach KBW w Krakowie i Piotrkowie Trybunalskim zrezygnowano z uwagi na konieczność dostosowania planowanych prac modernizacyjnych do remontów faktycznie realizowanych przez właścicieli budynków tj. Małopolski Urząd Wojewódzki i Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim.

(akta kontroli: tom II str. 403-425 pliki: 043-050, tom III str. 1-14, 107-117, tom IV str. 324-357, 382-387, 388-408)

Zwiększenia planu wydatków majątkowych w trakcie roku wyniosły 1021,8 tys. zł, w tym na realizację czterech nowych zadań 952,3 tys. zł i na zwiększenie wartości dotychczasowych pięciu zadań 69,5 tys. zł. Nowe zadania dotyczyły:

- oprogramowania na potrzeby systemu Wsparcie Organów Wyborczych (804 tys. zł), w tym zwiększające bezpieczeństwo tego systemu,
- oprogramowania na potrzeby systemu dotyczącego wyborów samorządowych, obsługującego kontrolę ruchu w sieci (93,3 tys. zł),
- programu komputerowego dotyczącego wsparcia planowania i rozliczania wydatków (32 tys. zł),
- zakupu drukarki do personalizacji kart PVC (23 tys. zł).

Zrealizowane w 2025 r. wydatki majątkowe w części 11 wyniosły 4306 tys. zł (98,3% planu po zmianach) i były o 994,3 tys. zł (o 18,8%) niższe niż w 2024 r. (5300,3 tys. zł). W rozdziale 75101 wydatki te były niższe o 190,6 tys. zł, tj. o 5% niż przed rokiem. W rozdziałach dotyczących wyborów³⁹ wydatki majątkowe wyniosły 693,2 tys. zł i były o 53,7% niższe niż rok wcześniej (1496,9 tys. zł), przy czym należy mieć na uwadze iż w 2025 r. przeprowadzone zostały wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast w 2024 r. wybory do Parlamentu Europejskiego oraz jednostek samorządu terytorialnego.

W 2025 r. wydatki na zakupy inwestycyjne wyniosły 4288 tys. zł i stanowiły 99,6% wydatków majątkowych w cz. 11, w tym w centrali KBW 4278 tys. zł (100%)⁴⁰. Zrealizowane zostały wszystkie zakupy inwestycyjne ujęte w planie po zmianach. Nie została zrealizowana natomiast modernizacja pomieszczeń w delegaturach KBW o wartości 32 tys. zł. Środki ujęte w planie centrali KBW stanowiły *de facto* rezerwę na nieprzewidziane zadania. W procesie planowania wydatków na 2026 r. do planu wydatków zostały zgłoszone wyłącznie wydatki wynikające z planowanych zadań modernizacyjnych w konkretnych delegaturach.

Szczegółowym badaniem wydatków bieżących i majątkowych objęto próbę dowodów księgowych stanowiących podstawę 41 zapisów na koncie 130 – *rachunek bieżący jednostki*⁴¹, w tym 26 zapisów dobranych w sposób losowy oraz 15 zapisów dobranych w sposób celowy. Uwzględniając ustalenia zeszłorocznej kontroli dotyczące ponoszenia wydatków z rezerwy

³⁹ 75107, 75108, 75109, 75113.

⁴⁰ Wydatki w wysokości 10,1 tys. zł zostały zrealizowane w Delegaturze KBW w Warszawie.

⁴¹ Dla zapisów dotyczących wydatków budżetowych.

celowej na zadania bieżące KBW, celowo zostały dobrane wydatki realizowane z rezerwy celowej. Łączna wartość dowodów księgowych objętych badaniem wyniosła 14 388,9 tys. zł⁴² i stanowiła 67,8% wydatków bieżących i majątkowych centrali KBW (21 226,4 tys. zł)⁴³.

(akta kontroli: tom I str. 325-327, tom II str. 1-3)

NIK nie stwierdziła niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków poniesionych na podstawie zbadanych dokumentów. Wydatki zostały zrealizowane na cele związane ze statutowymi zadaniami Krajowego Biura Wyborczego. Wydatki dokonywane były na podstawie rzetelnie sporządzonych dokumentów, w tym opisów dowodów księgowych oraz protokołów odbioru⁴⁴, a zobowiązania regulowane były terminowo.

Koszty i zobowiązania wynikające z rachunków wystawianych za wykonanie zlecenia lub dzieła zostały ujęte w księgach rachunkowych z nieprawidłową datą operacji gospodarczej. Dotyczyło to 11 skontrolowanych dowodów księgowych, przy czym w przypadku trzech skutkowało to ujęciem kosztów i zobowiązań w niewłaściwym okresie sprawozdawczym (miesiącu), co zostało szczegółowo opisane w pkt 1 w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Koszty i zobowiązania wynikające z faktury za świadczenie usługi transmisji danych w okresie od 1 października do 31 grudnia 2024 r. zostały ujęte do stycznia 2025 r., co było niezgodne z § 8 ust. 1 i 3 oraz § 9 ust. 1 pkt 2 *Zasad (polityki) rachunkowości Krajowego Biura Wyborczego* (dalej: polityka rachunkowości), stanowiących załącznik do zarządzenia Szefa Krajowego Biura Wyborczego nr 18/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Krajowym Biurze Wyborczym⁴⁵, co szczegółowo opisano w pkt 2 w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że w umowie na dostawę 75 szt. komputerów przenośnych typu notebook⁴⁶ oraz umowie na wykonanie materiałów wyborczych w alfabecie Braille'a w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonymi na dzień 18 maja 2025 r.⁴⁷ strony zgodnie zaakceptowały postanowienia dotyczące uznania ze termin realizacji umowy datę podpisania bez zastrzeżeń odpowiednio, protokołów odbioru ilościowego oraz częściowego, bez uwzględnienia daty faktycznej realizacji dostaw.

W przypadku realizacji umowy na dostawę komputerów protokoły odbioru ilościowego zostały podpisane z przekroczeniem terminu o jeden (32 protokoły) i dwa dni (1 protokół), pomimo, że dostawa przedmiotu umowy została zrealizowana w terminie.

(akta kontroli: tom I str. 255, tom II str. 234-282, str. 403-425 pliki: 051-118)

W przypadku umowy na wykonanie materiałów wyborczych w alfabecie Braille'a do Delegatury KBW w Chełmie wykonawca nie dostarczył kompletnego zamówienia, a usunięcie braków zostało zrealizowane już po terminie realizacji umowy (13 marca 2025 r.). NIK wskazuje, że umowa nie przewidywała wydłużenia terminu jej realizacji w związku ze stwierdzeniem braków oraz czasem

⁴² W kwocie nie uwzględniono objętych oddzielnym badaniem wydatków na szkolenia (13 tys. zł) oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop (73,1 tys. zł).

⁴³ Z wyłączeniem wydatków poniżej 1 tys. zł oraz wydatków klasyfikowanych do §§ 401-404, 411, 412, 414, 444, 470, 471.

⁴⁴ Poza dwoma przypadkami opisanymi w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

⁴⁵ Ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem nr 16/2025 z 20 czerwca 2025 r. i 4/2025 z 3 marca 2025 r.

⁴⁶ KBW-U/136/TP/2025 z dnia 17 kwietnia 2025 r.

⁴⁷ KBW-U/100/PU/2025 z dnia 26 lutego 2025 r.

na ich usunięcie. Protokół odbioru częściowego w Delegaturze w Chełmie został podpisany bez zastrzeżeń nie wcześniej niż 13 marca 2025⁴⁸, a termin realizacji umowy upływał 12 marca 2025 r. Najwyższa Izba Kontroli wskazuje także, że w żadnym z protokołów odbioru częściowego nie wskazano daty jego podpisania, na podstawie której miał zostać określony czas dostarczenia i wydania przedmiotu umowy.

(akta kontroli: tom I str. 252-253, tom II str. 283-397)

NIK nie miała zastrzeżeń co do samej realizacji ww. umów, natomiast zwraca uwagę, że postanowienia zawarte w tych umowach, dotyczące określenia daty jej realizacji, nie uwzględniały faktycznej dostawy, a jedynie datę podpisania określonych w umowach dokumentów. Tak sformułowane postanowienia umowy uprawniali KBW do naliczenia kar umownych. Niemniej jednak NIK uznała, że byłaby to niewspółmierna sankcja dla Wykonawców, którzy zrealizowali dostawę w terminie (notebooki) lub dostarczyli brakujący egzemplarz informacji jeden dzień po terminie realizacji umowy (materiały w języku Braille'a).

Wobec powyższego NIK odstąpiła od formułowania nieprawidłowości uznając, że nie miało to wpływu na prawidłowość dokonanych wydatków. Zwraca natomiast uwagę, że zasadnym byłoby dokonanie analizy projektów umów zawieranych przez KBW pod kątem racjonalizacji określanych w nich dat uznawanych za dostarczenie i wydanie przedmiotów umowy oraz związanych z nimi przesłanek do naliczenia kar umownych. Zasadnym, zdaniem NIK, byłoby również jednoznaczne określenie w umowach, czy czas na usunięcie ewentualnych braków uwzględniony jest w terminie realizacji określonym w umowie.

Zobowiązania KBW w cz. 11 na koniec 2025 r. były wyższe o 6,4% niż na koniec 2024 r. (5017,3 tys. zł) i wyniosły 5337,3 tys. zł. W kwocie tej 79,4% (4237,3 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, 13,7% (733,5 tys. zł) zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zobowiązania z tytułu składek na Fundusz Pracy, które stanowiły 1,5% (81,3 tys. zł). Zobowiązania z tytułu zakupu energii wyniosły 116,3 tys. zł (2,2%), a zakupu usług pozostałych 109,2 tys. zł (2%). W KBW nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli: tom I str. 477-485)

Nadzór

Szef Krajowego Biura Wyborczego ustanowił dyrektorów delegatur KBW dysponentami trzeciego stopnia w zarządzeniu nr 14/2023 z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie *planowania i wykonania budżetu części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze*. Jako podstawę takiego działania wskazał na § 3 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa⁴⁹, zgodnie z którym: *Dysponenti trzeciego stopnia przeznaczają otrzymane środki budżetu państwa na realizację wydatków objętych ich planem finansowym bez prawa ich dalszego przekazywania, chyba że przekazują dotacje celowe, o których mowa w art. 127 ust. 2 i art. 149 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.*

(akta kontroli: tom I str. 137-160, 181)

⁴⁸ Termin uzupełnienia stwierdzonych podczas odbioru braków.

⁴⁹ Dz.U. 2025 poz. 1375.

Najwyższa Izba Kontroli już w ubiegłorocznej kontroli zwróciła uwagę na problem statusu delegatur, bowiem zgodnie z zasadą określoną w § 3 ww. rozporządzenia, dysponentami trzeciego stopnia można ustanowić tylko kierowników państwowych jednostek budżetowych. Wyjątek od tej zasady określa § 3 ust. 5 ww. rozporządzenia, według którego dysponentami trzeciego stopnia można ustanowić kierowników państwowych jednostek organizacyjnych, jednak powinno się to odbywać w porozumieniu z Ministrem Finansów. Delegatury Krajowego Biura Wyborczego nie stanowią jednostek budżetowych w świetle art. 12 ust. 1 pkt 1 ufp, jak również nie są państwowymi jednostkami organizacyjnymi, tylko jednostkami organizacyjnymi KBW (wydzielonymi terytorialnie). NIK zauważa, że przywoływany w wyjaśnieniach Szefa KBW § 7 ust. 4 rozporządzenia nie jest przepisem, z którego wynika kompetencja do nadawania statusu dysponenta trzeciego stopnia. Przepis ten określa jedynie prawa i obowiązki już utworzonego dysponenta.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca również uwagę, iż Delegatury KBW nie funkcjonowały w pełni jako dysponenti III stopnia. Zakres ich działania był ograniczony, zarówno w zakresie funkcjonowania, jak również w zakresie powierzonego im planu finansowego. Kwoty wydatków przekazanych do planów finansowych delegatur nie uwzględniały całości środków niezbędnych do finansowania ich bieżących potrzeb, lecz były w trakcie roku przenoszone do planu delegatur po zawnioskowaniu do dysponenta części wraz z uzasadnieniem konieczności poniesienia wydatku. Szef KBW w planach Delegatur KBW nie uwzględnił m.in. wydatków na nagrody dla pracowników czy wydatków majątkowych zaplanowanych na modernizację pomieszczeń delegatur KBW w Krakowie i Piotrkowie Trybunalskim. Skutkowało to koniecznością dokonania przeniesień w trakcie roku w miarę potrzeb dysponentów podległych, tj. zmniejszeniu ulegał plan wydatków centrali KBW, a zwiększeniu ulegały plany finansowe dysponentów podległych.

(akta kontroli: tom I str. 198-201, tom II str. 403-425 pliki: 043-050, tom IV str. 80)

Szef Krajowego Biura Wyborczego pismem z 3 grudnia 2025 r. zwrócił się do Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów o analizę wskazanych przez Niego przepisów oraz wyrażenie opinii, czy obowiązujące przepisy prawne stanowią podstawę do uznania, że Szefowi KBW przysługują uprawnienia do ustanowienia dyrektorów delegatur dysponentami trzeciego stopnia środków budżetu państwa z prawem przekazywania dotacji. Zwrócił się jednocześnie, w przypadku stwierdzenia braku takich uprawnień, o podjęcie działań i uwzględnienie w przepisach rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁵⁰ uprawnień Szefa KBW w tym zakresie. Do zakończenia kontroli Ministerstwo Finansów nie zajęło w tym zakresie stanowiska.

(akta kontroli: tom I str. 179-183)

W ramach sprawowanego nadzoru, stosownie do art. 175 ufp, Szef Krajowego Biura Wyborczego przeprowadzał okresowe oceny realizacji planu finansowego Krajowego Biura Wyborczego na podstawie sporządzonych przez jednostki organizacyjne KBW sprawozdań budżetowych, w tym w układzie zadaniowym, sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz na podstawie kwartalnych informacji o wykonaniu dochodów i wydatków budżetowych, sporządzanych i przekazywanych przez dyrektorów delegatur KBW.

⁵⁰ Dz. U. z 2025 r. poz. 1375, ze zm.

Szef KBW powierzył dyrektorom delegatur nadzór i kontrolę merytoryczną nad prawidłowym wykonaniem zadań finansowanych w ramach dotacji celowych.

Szef KBW nie nałożył na dyrektorów obowiązku skontrolowania dokumentacji dotyczącej realizacji wydatków ze środków dotacji w określonej liczbie gmin. Jak wskazała Dyrektor Zespołu Finansowego KBW, wynikało to z faktu, że obsada etatowa delegatur ogranicza się do kilku etatów, a pracownicy, którzy mogą dokonać rzetelnej oceny, to maksymalnie dwie osoby. Decyzje o liczbie kontroli została pozostawiona dyrektorom delegatur.

Dodała, że nie opracowano zasad i procedur prowadzenia tych kontroli. Uzasadniła to tym, że dyrektorzy delegatur i pracownicy upoważnieni do kontroli posiadają wieloletnie doświadczenie w realizacji zadań wyborczych, a główni księgowi posiadają wystarczające kompetencje do oceny przedstawionych dokumentów i analizy sprawozdań.

Kontrola wydatkowania dotacji prowadzona była w oparciu o przedkładane sprawozdania Rb-50. Zgodnie z § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵¹ dyrektorzy delegatur byli uprawnieni do ich kontroli merytorycznej, w tym żądania przedstawienia ksiąg rachunkowych oraz dokumentów. W ramach kontroli w delegaturach KBW dokonywana była analiza sprawozdań pod kątem formalno-rachunkowym, w tym porównania wysokości planu dotacji wykazanych w tych sprawozdaniach z planem dotacji ujętych w planie delegatur KBW. Analizie podlegało również wykonanie wydatków w stosunku do zatwierdzonego planu oraz kwalifikacja paragrafowa.

Brak wyznaczonego minimalnego poziomu kontrolowanych jst oraz procedur i zasad kontrolowania wydatków z dotacji celowych prowadził do sytuacji, że w pierwszych trzech kwartałach 2025 r. niektóre delegatury przeprowadziły ponad 100 kontroli na swoim obszarze⁵², podczas gdy inne nie przeprowadziły żadnej⁵³.

Dyrektor Zespołu Finansowego KBW poinformowała, że niezależnie od ww. czynności kontrolnych jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek przekazania do delegatur KBW rozliczenia dotacji na druku opracowanym przez Krajowe Biuro Wyborcze, w celu podania do publicznej wiadomości w terminie 5 miesięcy od dnia wyborów informacji o wydatkach poniesionych na ich organizację, zgodnie z art. 124 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. *Kodeks wyborczy*⁵⁴.

Realizując wniosek NIK w zakresie rozliczania dotacji oraz zatwierdzania tych rozliczeń, poczynając od rozliczenia dotacji udzielonych w 2025 r., 28 stycznia 2026 r. Szef KBW przekazał ujednolicone zasady określające sposób przekazywania dotacji oraz ich rozliczania przez jednostki samorządu terytorialnego. Zostały opracowane, do stosowania przez delegatury, wzory dokumentów, tj. wzór informacji o przyznaniu dotacji, wzór kalkulacji oraz wzór rozliczenia dotacji.

W ramach powyższych działań w 2026 r. Szef KBW podjął także decyzję o ujednoliceniu modelu kontroli wykorzystania dotacji dla wszystkich delegatur. Wprowadzone zasady zobowiązały dyrektorów delegatur do zatwierdzania rozliczenia dotacji, w terminie 30 dni od dnia ich przedłożenia, przy czym przyjęto, że rozliczenie i zatwierdzenie będzie odbywało się w terminie

⁵¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 133.

⁵² Delegatury w Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Ciechanowie, Łodzi, Poznaniu, Przemysłu, Kielcach.

⁵³ Delegatury w Koninie i Olsztynie.

⁵⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 365, ze zm.

sprawozdania Rb-50 za IV kwartał, obejmującego wszystkie wydatki z dotacji poniesione przez jst w roku poprzednim. Zgodnie z wytycznymi Szefa KBW wszystkie rozliczenia dotacji przedłożone przez jednostki samorządu terytorialnego miały podlegać zatwierdzeniu, zgodnie z art. 152 ust. 2 ufp. Szef KBW zobowiązał również dyrektorów delegatur do wytypowania w formie pisemnej jst, które będą miały obowiązek wraz z rozliczeniem przekazać kopie wszystkich dokumentów finansowych potwierdzających wydatki. Ustalił, że pełna kontrola dokumentów powinna dotyczyć co najmniej 20% jst pozostających we właściwości terytorialnej danej delegatury, lecz nie mniej niż 10 jst. Podstawą typowania jst do kontroli powinna być co do zasady wysokość przyznanych dotacji oraz, obowiązkowo, jst, które w roku poprzednim dokonywały zwrotu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli: tom I str. 166, 266-269, 473-476, tom II str. 403-425 pliki: 246, 249-251, 256)

Realizując wniosek pokontrolny NIK z roku ubiegłego, Szef KBW stosownie do art. 122 ust. 4 ufp opublikował na stronie internetowej jednostki informację w sprawie wykazu jednostek, którym przydzielono dotacje celowe, oraz kwoty tych dotacji zarówno w 2024 r.⁵⁵, jak i w 2025 r.⁵⁶

W polityce rachunkowości dokonano stosownych zmian w zakresie terminów dokonywania i korygowania zapisów w okresie sprawozdawczym. Tym samym, dysponent zrealizował pozostałe dwa wnioski sformułowane przez NIK w 2025 r.

(akta kontroli: tom I str. 7)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Koszty i zobowiązania wynikające z jedenastu rachunków dotyczących realizacji umów cywilnoprawnych na łączną kwotę 480,8 tys. zł, co stanowiło 3,3% kwoty objętej szczegółowym badaniem, zostały ujęte w księgach rachunkowych z niewłaściwą datą operacji gospodarczej, a w przypadku trzech rachunków na łączną kwotę 62 tys. zł w niewłaściwym okresie sprawozdawczym. Było to niezgodne z § 8 ust. 1 i 3 i § 9 ust. 1 pkt 1 polityki rachunkowości.

(akta kontroli: tom II str. 57-223)

W centrali KBW koszty i zobowiązania wynikające z niżej wymienionych rachunków dotyczących umów cywilnoprawnych ewidencjonowane były z błędną datą operacji gospodarczej, a w trzech przypadkach w niewłaściwym okresie sprawozdawczym, w tym:

- rachunek z 19 lutego 2025 r. na kwotę 39 960 zł został ujęty w księgach rachunkowych z datą operacji gospodarczej 5 marca 2025 r. i zaliczony do marca 2025 r., pomimo że po kontroli merytorycznej wpłynął do Zespołu Finansowego KBW nie później niż 27 lutego 2025 r. i zgodnie z § 8 ust. 1 i 9 ust. 1 pkt 1 polityki rachunkowości operacja powinna zostać ujęta w lutym 2025 r.,
- dwa rachunki z 19 lutego 2025 r. na łączną kwotę 22 000 zł zostały ujęte w księgach rachunkowych z datą operacji gospodarczej 5 marca 2025 r. i zaliczono do marca 2025 r., pomimo że po kontroli merytorycznej wpłynęły do Zespołu Finansowego KBW nie później niż

⁵⁵ 24 czerwca 2025 r.

⁵⁶ 27 stycznia 2026 r.

27 lutego 2025 r. i zgodnie z § 8 ust. 1 i § 9 ust. 1 pkt 1 polityki rachunkowości powinny zostać ujęte w lutym 2025 r.,

- osiem rachunków na łączną kwotę 418 840 zł zostało ujętych w księgach rachunkowych z datą operacji gospodarczej wynikającą z daty sporządzenia listy płac zamiast z daty wynikającej z tych rachunków, co było niezgodne z § 8 ust. 3 polityki rachunkowości⁵⁷.

(akta kontroli: tom II str. 57-223)

Dyrektor Zespołu Finansowego KBW wyjaśniła, że w KBW lista płac jest dowodem księgowym stanowiącym podstawę naliczenia wynagrodzeń, w tym wynagrodzeń bezosobowych z tytułu umów cywilnoprawnych (umów zleceń i umów o dzieło) zawartych z osobami nieprowadzącymi działalności gospodarczej. Jak wskazała, rachunki wystawione przez wykonawców stanowią dokumenty źródłowe (pomocnicze), będące podstawą sporządzenia listy płac. Są one zatwierdzane i dołączane do listy płac. Dodała, że lista płac jako dowód księgowy podlega zatwierdzeniu przez osoby upoważnione. Tym samym lista płac dokumentuje ustalenie i naliczenie należnego wynagrodzenia, czyli moment powstania kosztu i zobowiązania wobec wykonawców oraz wobec ZUS i urzędu skarbowego w księgach rachunkowych. Wskazała, że stosowanie listy płac jako dowodu księgowego eliminuje wielokrotne księgowanie pojedynczych rachunków, zapewnia prawidłowe naliczenie zobowiązań publicznoprawnych w programie kadrowo-płacowym oraz ułatwia kontrolę sald kont rozrachunkowych. Dyrektor Zespołu Finansowego KBW zaznaczyła, że w polityce rachunkowości przyjęto jednolity termin zaliczania operacji gospodarczych z tytułu wynagrodzeń wynikających z listy płac do miesiąca księgowego na zgodny z datą listy płac⁵⁸.

(akta kontroli: tom I str. 230-231, 285)

W § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a Instrukcji Obiegu i Kontroli Dowodów Księgowych w Zespołach Krajowego Biura Wyborczego ustalono, że jednym z dowodów księgowych są faktury i rachunki. Jednocześnie w § 1 ust. 4 pkt 1 określono, że dowodem księgowym jest dokument stwierdzający dokonanie operacji gospodarczej i podlegający ewidencji księgowej. Zdaniem NIK przedłożone rachunki stwierdzają dokonanie operacji gospodarczej, tj. realizacji zlecenia lub dzieła, i jako takie podlegają ewidencji księgowej.

(akta kontroli: tom I str. 84-136)

Nietrafny jest pogląd prezentowany przez Dyrektora Zespołu Finansowego KBW, że rachunek stanowi pomocniczy dokument źródłowy, będący podstawą sporządzenia listy płac. W ocenie NIK rachunek jest dokumentem źródłowym podstawowym, a nie pomocniczym. Natomiast dokumentem pomocniczym są listy płac, sporządzane na podstawie tych rachunków, gdyż mogą one stanowić wsparcie przy ustalaniu wynagrodzenia netto i zobowiązań publicznoprawnych, tj. zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz urzędów skarbowych, z wykorzystaniem systemu kadrowo-płacowego. Nie zmienia to faktu, że to rachunek, a nie lista

⁵⁷ Rachunek z 10 marca 2025 r. na kwotę 5100 zł zewidencjonowano z datą operacji gospodarczej 19 marca 2025 r., trzy rachunki z 2 października 2025 r. na łączną kwotę 259 740 tys. zł zewidencjonowano z datą operacji gospodarczej 14 października 2025 r., rachunek z 23 grudnia 2025 r. na kwotę 16 000 zł zewidencjonowano z datą operacji gospodarczej 29 grudnia 2025 r., dwa rachunki z 19 lutego 2025 r. na łączną kwotę 44 000 zł zewidencjonowano z datą operacji gospodarczej 28 lutego 2025 r., rachunek z 3 marca 2025 r. na kwotę 94 000 zł zewidencjonowano z datą operacji gospodarczej 13 marca 2025 r.

⁵⁸ Z wyjątkiem listy płac dotyczącej dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

plac sporządzona na jego podstawie, potwierdza realizację zlecenia lub dzieła, a tym samym operacji gospodarczej.

Stosowane w KBW postępowanie w odniesieniu do przedmiotowych rachunków było sprzeczne zarówno z ogólnymi zasadami rachunkowości, w szczególności zasadą memoriału, jak i z przepisami wewnętrznymi wskazanymi powyżej, co prowadziło do ujmowania kosztów i zobowiązań wynikające z tych rachunków w niewłaściwym okresie sprawozdawczym. Skutkowało to również niewykazaniem zobowiązań wynikających z przedmiotowych rachunków w miesięcznym sprawozdaniu Rb-28 za luty 2025 r. Należy mieć na uwadze, że Szef KBW w § 3 pkt 2 polityki rachunkowości, określił, że okresem sprawozdawczym jest miesiąc, co oznacza, że wszystkie operacje gospodarcze powinny zostać ujęte we właściwym miesiącu, o ile wpłynęły do Zespołu Finansowego w terminach określonych w § 9 polityki rachunkowości.

Najwyższa Izba Kontroli podkreśla, że zgodnie z § 8 ust. 1 polityki rachunkowości, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a zgodnie z § 8 ust. 3 polityki rachunkowości za datę operacji gospodarczej przyjmuje się datę dokonania lub zakończenia dostawy lub wykonania usługi (data sprzedaży) zamieszczoną na dowodzie księgowym, a w razie jej braku – datę jego wystawienia.

(akta kontroli: tom I str. 48-70)

W przypadku rachunku do umowy zlecenia wskazany w nim został okres objęty realizacją zlecenia: od 1 lutego do 28 lutego 2025 r. Oznacza to, że zlecenie objęte tym rachunkiem było wykonywane w lutym 2025 r. i powinno zostać ujęte do tego miesiąca z datą operacji gospodarczej określoną na 28 luty 2025 r.

W przypadku rachunków dotyczących realizacji umów o dzieło, data sprzedaży nie została wskazana w rachunkach. W konsekwencji, za datę operacji gospodarczej należało przyjąć datę wystawienia tych rachunków oraz zaewidencjonować je w okresie ustalonym na podstawie tych dat oraz dat ich wpływu do Zespołu Finansowego KBW.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzoną nieprawidłowość byli pracownicy dokonujący ewidencji księgowej na podstawie ww. dokumentów.

2. Faktura za transmisję danych w okresie od 1 października do 31 grudnia 2024 r. na kwotę 91 881 zł została ujęta w księgach rachunkowych w styczniu 2025 r., pomimo że zakończenie świadczenia usługi przypadało na 31 grudnia 2024 r., a dowód księgowy wpłynął do Zespołu Finansowego KBW nie później niż 10 stycznia 2025 r.

(akta kontroli: tom II str. 224-233)

W § 8 ust. 1 polityki rachunkowości ustalono, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a w § 8 ust. 3 polityki rachunkowości ustalono, że datą operacji gospodarczej jest data wykonania usługi (data sprzedaży) zamieszczona w dowodzie księgowym. Jednocześnie w § 9 ust. 1 pkt 2 ustalono, że dowody księgowe dotyczące danego miesiąca/roku wprowadza się do ewidencji księgowej tego miesiąca/roku, jeżeli wpłynęły po kontroli merytorycznej do Zespołu Finansowego lub stanowiska właściwego do spraw finansowo-

księgowych w delegaturach do 10 stycznia następnego roku i wykazuje w sprawozdaniach miesięcznych za grudzień.

(akta kontroli: tom I str. 48-70)

Zgodnie z fakturą nr 1040010836 z dnia 7 stycznia 2025 r. rozliczenie transmisji danych dotyczyło okresu od 1 października do 31 grudnia 2024 r., co oznacza, że data sprzedaży przypadała nie później niż na dzień zakończenia tego okresu. Z opisu dowodu księgowego wynika, że kontrola merytoryczna została dokonana w dniu 10 stycznia 2025 r. Kontrola formalno-rachunkowa, dokonana przez pracownika Zespołu Finansowego KBW, została potwierdzona podpisem z datą 10 stycznia 2025 r., co oznacza, że dowód ten po kontroli merytorycznej wpłynął do Zespołu Finansowego w dniu 10 stycznia 2025 r., tj. w terminie określonym w § 9 ust. 1 pkt 2 polityki rachunkowości i powinien zostać ujęty w okresie, którego dotyczył, i wykazany w sprawozdaniu miesięcznym za grudzień 2024 r.

(akta kontroli: tom II str. 224-233)

Dyrektor Zespołu Finansowego wyjaśniła, że w KBW przyjęto literalne brzmienie postanowienia w polityce rachunkowości, że w przypadku, gdy na fakturze brak jest zamieszczonej daty sprzedaży, (nadruk na fakturze „data sprzedaży”), za datę operacji przyjmuje się datę wystawienia faktury. Taka interpretacja była stosowana w przypadku faktur, które nie zawierały daty sprzedaży, a wskazywały np. okres rozliczeniowy. Jak dodała, w przypadku dostawcy usługi na realizację umowy zaplanowano wydatki na okres 4 kwartałów, ujęcie zobowiązania w okresie wcześniejszym na przełomie roku wymagałoby zaplanowania wydatków w danym roku na 5 kwartałów, tj. dodatkowe 96 tys. zł.

(akta kontroli: tom I str. 228)

Najwyższa Izba Kontroli zauważyła, że Dyrektor Zespołu Finansowego KBW powołała się jedynie na fragment obowiązującego § 8 ust. 3 polityki rachunkowości, wskazując wyłącznie na konieczność wskazania daty sprzedaży. Jak wynika z tego przepisu datą sprzedaży jest data dokonania lub zakończenia dostawy lub wykonania usługi, zamieszczona na dowodzie księgowym. W przedmiotowej fakturze wykonawca wyraźnie wskazał początek i koniec świadczenia usługi, co w ocenie NIK wypełnia przesłanki określone w polityce rachunkowości.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość był pracownik dokonujący ewidencji księgowej na podstawie ww. dowodu księgowego.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Na podstawie zbadanej próby wydatków centrali KBW nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego dokonania wydatków w 2025 r. Wydatki zrealizowane przez KBW zostały przeznaczone na cele związane z realizacją ustawowych zadań KBW i zostały zrealizowane w terminach wynikających z zawartych umów i dowodów księgowych. Dowody księgowe oraz dokumenty dotyczące zrealizowanych wydatków zostały sporządzone, opisane i sprawdzone rzetelnie. Przeznaczenie części wydatków ze środków rezerwy celowej (3 z 23 zbadanych) na zakupy niezwiązane wyłącznie z organizacją i przeprowadzeniem wyborów zostały dokonane

przed sformułowaniem wniosków przez NIK w tym zakresie w 2025 r., w związku z czym ich wykonanie nie było możliwe.

Stwierdzone w kontroli nieprawidłowości nie miały wpływu na ocenę prawidłowości wydatkowania środków publicznych. Ich skala oraz zakres, zgodnie z założeniami kontroli, nie skutkowało obniżeniem oceny częściowej.

2. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2025 r. przez dysponenta części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* i sprawozdań jednostkowych centrali KBW:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 11 – *Krajowe Biuro Wyborcze* na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych dysponentów). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli: tom I str. 374-466, tom II str. 403-425 pliki: 027-036)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

V. Wniosek

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek

Ujmowanie dowodów księgowych zgodnie z datą operacji gospodarczej wynikającą z tych dowodów.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁵⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Warszawa, dnia kwietnia 2026 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Mariusz Haładyj

/podpisano elektronicznie/

⁵⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3). W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.